

Αποτελέσματα Πρωτογενούς Έρευνας για τη Γυναικεία Επιχειρηματικότητα

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα δειγματοληπτικής έρευνας που πραγματοποιήθηκε για τα **4η συνεχή χρονιά** από τη Διεύθυνση Οικονομικών – Κλαδικών Μελετών της ICAP Group για τη «**Γυναικεία Επιχειρηματικότητα**», με εστίαση στη *Γυναίκα-Ανώτατο Στέλεχος* και στη *Γυναίκα Επιχειρηματία*.

Σκοπός της έρευνας είναι:

- Η παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών (μέσο προφίλ) των γυναικών επιχειρηματιών/ανώτατων στελεχών στην Ελλάδα.
- Η σκιαγράφηση των κινήτρων που οδήγησε τις γυναίκες να ασχοληθούν με την επιχειρηματικότητα και την καριέρα σε ανώτατο επίπεδο, καθώς και των προβλημάτων και εμποδίων που αντιμετωπίζουν στην επαγγελματική τους ενασχόληση στην Ελλάδα.
- Η εκτίμηση για το βαθμό ανάπτυξης της γυναικείας επιχειρηματικότητας και της σταδιοδρομίας των γυναικών σε ανώτατες διοικητικές/διευθυντικές θέσεις στην Ελλάδα.
- Η ανάλυση των βασικών προτεραιοτήτων των εταιρειών που διευθύνονται από γυναίκες κατά την επόμενη τριετία,

Ταυτότητα της Έρευνας

Η έρευνα διεξήχθη από τη Διεύθυνση Οικονομικών – Κλαδικών Μελετών της ICAP Group.

Χρόνος διεξαγωγής: 29 Οκτωβρίου-28 Νοεμβρίου 2015

Μεθοδολογία: Χρησιμοποιήθηκε δομημένο ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις: **i)** μιας μόνο απάντησης **ii)** πολλαπλών απαντήσεων και **iii)** ιεράρχησης των απαντήσεων κατά σημαντικότητα με βάση συγκεκριμένη κλίμακα. Στις ερωτήσεις απάντησαν οι Γυναίκες Επιχειρηματίες ή/και Ανώτατα Στελέχη των εταιρειών του δείγματος. Έγινε καταγραφή, κωδικοποίηση των δεδομένων και μετατροπή τους σε επεξεργάσιμη μορφή.

Πληθυσμός της έρευνας: Το ερωτηματολόγιο απεστάλη στις **705 μεγαλύτερες εταιρείες που διευθύνονται από γυναίκες** (βάσει κύκλου εργασιών 2013-2014), μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται οι κορυφαίες 500 που αναφέρονται στην παρούσα έκδοση.

Δείγμα: **86 επιχειρήσεις** (12,2% του πληθυσμού της έρευνας), από διάφορους κλάδους της ελληνικής οικονομίας (βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες), που δραστηριοποιούνται σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια.

Ανάλυση: Η επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων έγινε με εξειδικευμένες στατιστικές τεχνικές (περιγραφική στατιστική, ανάλυση διακύμανσης, κ.ά.). Η εξαγωγή και ερμηνεία των αποτελεσμάτων πραγματοποιήθηκε με τη μορφή πινάκων και διαγραμμάτων (με τη χρήση του Microsoft Excel).

δεδομένης και της παρατεταμένης οικονομικής ύφεσης.

Σύνθεση Δείγματος Έρευνας

Η σχετική πλειοψηφία των εταιρειών του δείγματος που συμμετείχαν στην έρευνα (86 επιχειρήσεις) δραστηριοποιείται στον κλάδο του Εμπορίου, με ποσοστό 43,0%. Ακολουθούν η Βιομηχανία με 32,6% οι Υπηρεσίες-Λοιποί Κλάδοι με 24,4% (διάγραμμα 1).

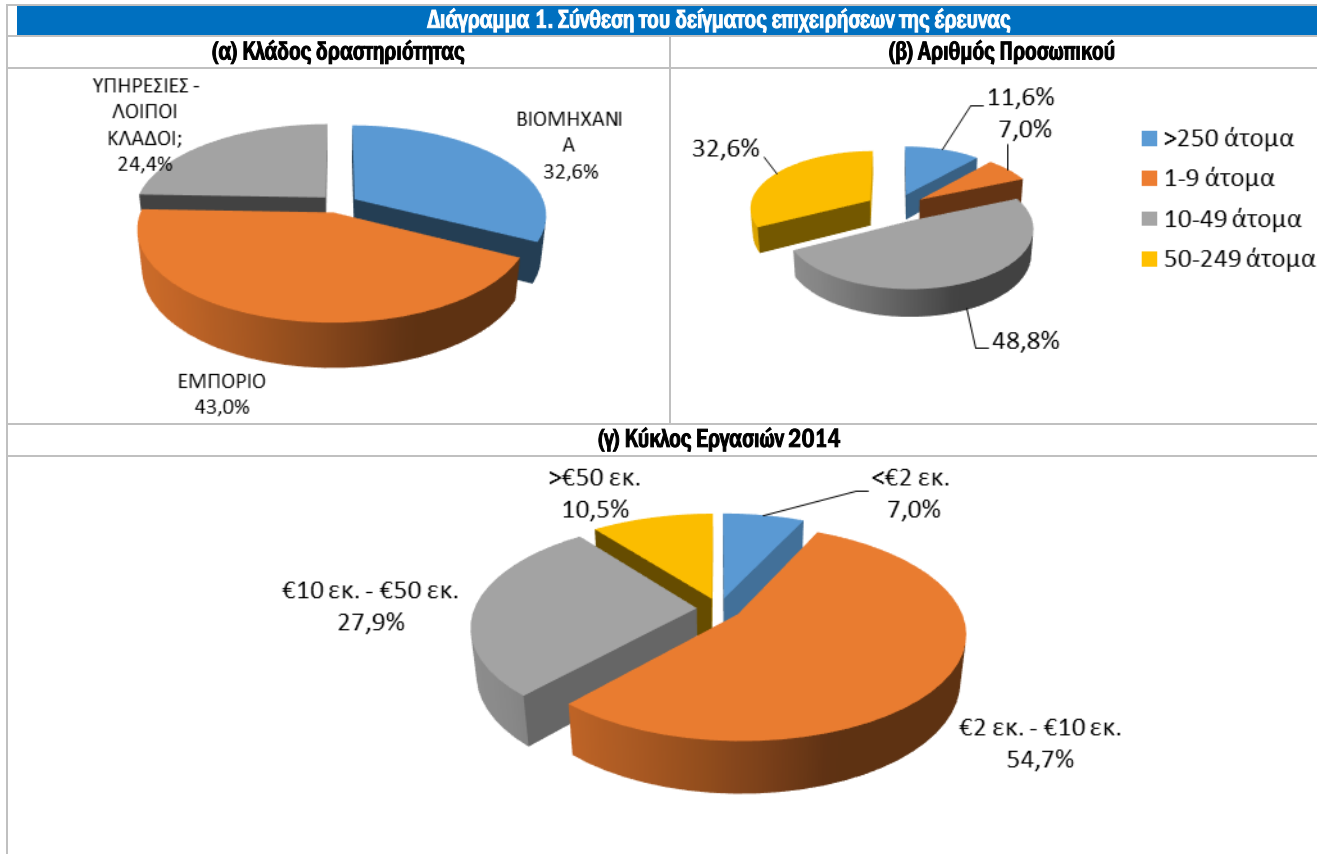
Οι περισσότερες εταιρείες του δείγματος (61,7%) σημείωσαν κύκλο εργασιών μικρότερο των €10 εκ. το 2014, ενώ σε ένα αξιόλογο ποσοστό επιχειρήσεων (27,9%) οι πωλήσεις κυμάνθηκαν μεταξύ €10 εκ. - €50 εκ.

Περαιτέρω, με βάση το προσωπικό τους και σύμφωνα με τα πρότυπα που ακολουθούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, παρατηρείται ότι η πλειοψηφία των επιχειρήσεων που διευθύνονται ή/και ελέγχονται από γυναίκες είναι μικρού μεγέθους (Small και Micro). Ειδικότερα, το 55,8% των εταιρειών του δείγματος απασχολούν λιγότερα από 50 άτομα. Οι μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις (με προσωπικό μεταξύ 50-249 ατόμων) αποτελούν το 32,6% των εταιρειών, ενώ οι μεγάλου μεγέθους (με προσωπικό >250 ατόμων) το 11,6%,

Σχετικά με το επίπεδο εκπαίδευσης, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (50,6%) έχει αποκτήσει **πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης**, ενώ το 35,3% του δείγματος κατέχει και **μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών** (διάγραμμα 2). Η σχετική πλειοψηφία των γυναικών επιχειρηματιών/ανώτατων στελεχών (36,5%) βρίσκεται στην **ηλικιακή ομάδα** των «50-59 ετών». Σχετικά με την **οικογενειακή τους κατάσταση**, το 78% του δείγματος έχουν σύζυγο, ενώ το 79,3% έχουν και παιδιά.

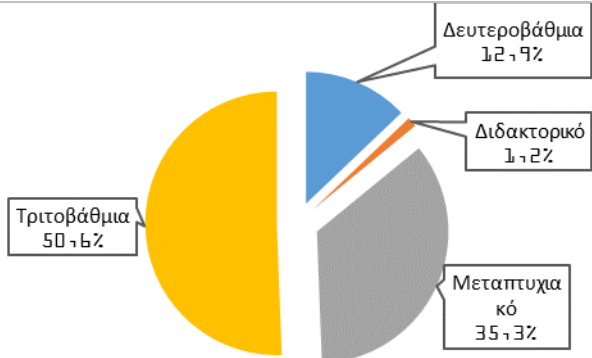
Προφίλ των Γυναικών Επιχειρηματιών/ Ανώτατων Στελεχών

Διάγραμμα 1. Σύνθεση του δείγματος επιχειρήσεων της έρευνας

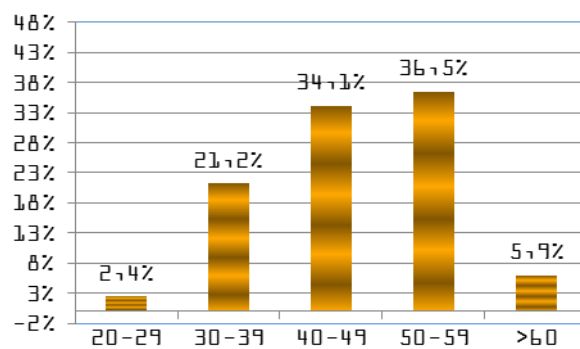

Διάγραμμα 2. Προφίλ Γυναικών Επιχειρηματιών/Ανώτατων Στελεχών

Επίπεδο Εκπαίδευσης

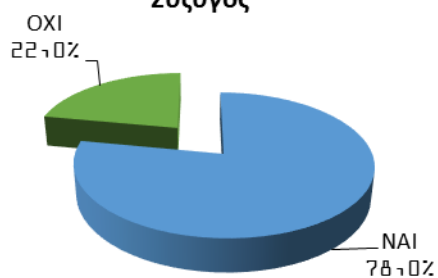
Ηλικία

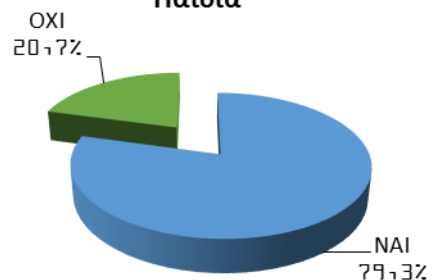
Ηλικιακή ομάδα

Οικογενειακή Κατάσταση

Σύζυγος

Παιδιά

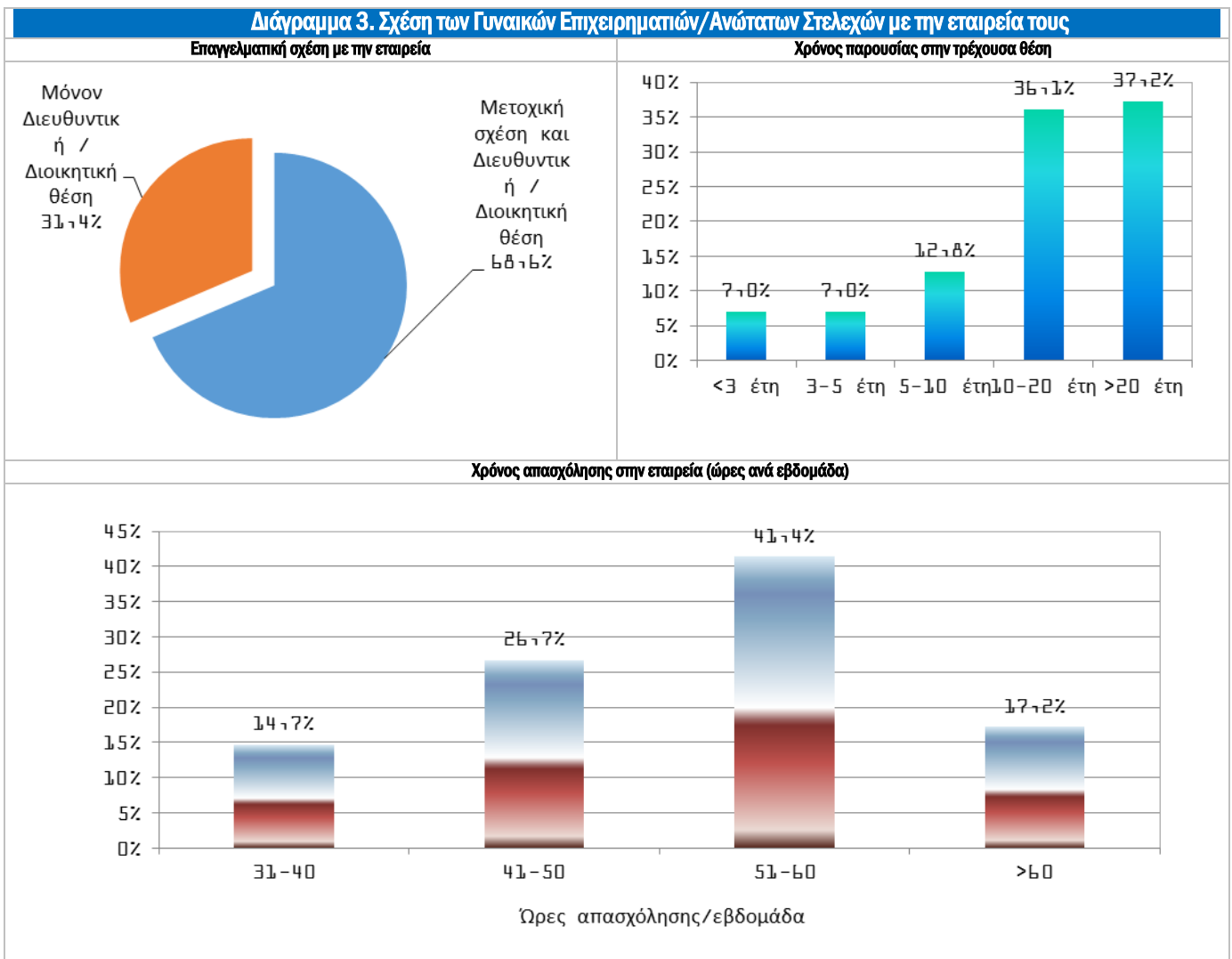

Επαγγελματική Σχέση με την Εταιρεία και Διάρκεια Απασχόλησης

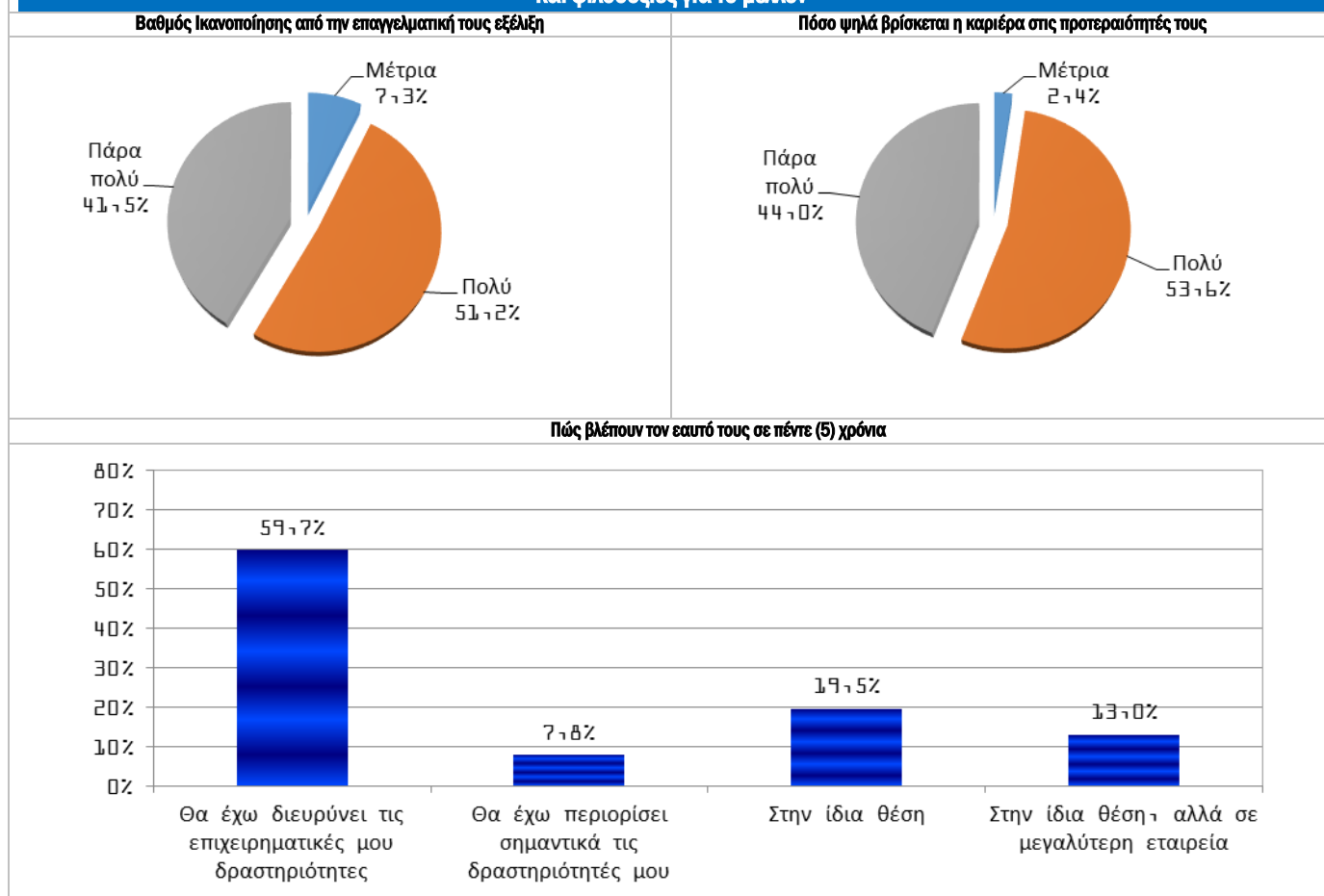
Ιδιαίτερα ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι το **68,6%** των γυναικών (διάγραμμα 3) που συμμετείχαν στην έρευνα, πέραν από τη διευθυντική/διοικητική θέση που κατέχουν στην εταιρεία τους, **συνδέονται και μετοχικά** με αυτήν (ελέγχουν δηλαδή κάποιο ποσοστό μετοχών).

Όσον αφορά στο **χρόνο παρουσίας** των γυναικών επιχειρηματιών/ανωτάτων στελεχών, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (**37,2%**) βρίσκεται στη συγκεκριμένη θέση πάνω από 20 χρόνια. Επίσης, το μεγαλύτερο ποσοστό των γυναικών (**58,6%**) απασχολείται στην εταιρεία περισσότερο από 50 ώρες την εβδομάδα, ξεπερνώντας δηλαδή κατά πολύ το συμβατικό ημερήσιο «8ωρο».

Διάγραμμα 3. Σχέση των Γυναικών Επιχειρηματιών/Ανωτάτων Στελεχών με την εταιρεία τους

Διάγραμμα 4. Βαθμός ικανοποίησης των γυναικών επιχειρηματιών/ ανώτατων στελεχών για την επαγγελματική τους εξέλιξη και φιλοδοξίες για το μέλλον

Βαθμός Ικανοποίησης για την Επαγγελματική Εξέλιξη και Φιλοδοξίες για το Μέλλον

Σχετικά με το βαθμό ικανοποίησης από την επαγγελματική τους εξέλιξη, το 92,7% των γυναικών του δείγματος δήλωσε ότι είναι «πολύ» ή «πάρα πολύ» ικανοποιημένες, ενώ μόνο το 7,3% «μέτρια» ικανοποιημένες (διάγραμμα 4). Επιπλέον, σχεδόν το σύνολο του δείγματος (97,6%) απάντησε ότι η καριέρα βρίσκεται «πολύ» ή «πάρα πολύ» ψηλά στις προτεραιότητές τους, Όσον αφορά το πώς βλέπουν τον εαυτό τους σε πέντε (5) χρόνια, οι περισσότερες γυναίκες (59,7%) φάνηκαν αρκετά αισιόδοξες, δηλώνοντας ότι θα έχουν διευρύνει τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες.

Κίνητρα για την Ενασχόληση με την Επιχειρηματικότητα ή/ και την Καριέρα σε Ανώτατο Επίπεδο

Ως σημαντικότερα κίνητρα, οι γυναίκες ανέφεραν τη «δική τους ικανοποίηση και ανάπτυξη» (το 93,4% του δείγματος το αξιολόγησε ως «πολύ» ή «πάρα πολύ» σημαντικό) και ακολούθησε το κίνητρο «να έχω τη δυνατότητα να λαμβάνω αποφάσεις / να καινοτομώ» (92,2%). Στον αντίποδα, η ενδεχόμενη απόκτηση κοινωνικής καταξίωσης/ αναγνώρισης δεν αποτελεί αξιόλογο κίνητρο για τις περισσότερες γυναίκες του δείγματος (πίνακας 7).

Πίνακας 7. Κίνητρα για την ενασχόληση με την επιχειρηματικότητα ή/ και για τη σταδιοδρομία (καριέρα) σε ανώτατο επίπεδο					
Κίνητρα	Βαθμός Σημαντικότητας				
	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ
Για τη δική μου ικανοποίηση και ανάπτυξη	0,0%	0,0%	6,6%	40,8%	52,6%
Να έχω τη δυνατότητα να λαμβάνω αποφάσεις / να καινοτομώ	1,3%	1,3%	5,2%	55,8%	36,4%
Να μπορέσω να αξιοποιήσω τις εμπειρίες μου	0,0%	2,6%	13,0%	50,6%	33,8%
Να αυξήσω το εισόδημά μου	2,6%	3,9%	13,0%	63,6%	16,9%
Να συνεχίσω / επεκτείνω την οικογενειακή επιχείρηση	22,2%	6,9%	2,8%	18,1%	50,0%
Να διευθύνω άλλα άτομα με επιτυχία	3,9%	9,2%	23,7%	51,3%	11,9%
Να αποκτήσω κοινωνική καταξίωση / αναγνώριση	10,3%	15,4%	35,9%	26,9%	11,5%

Κυριότερα Προβλήματα Επιχειρηματικότητας στην

Ελλάδα

Η «υπερβολική γραφειοκρατία / κανονισμοί» (η οποία αξιολογήθηκε από το **92,2%** των γυναικών της έρευνας ως «πολύ» ή «πάρα πολύ» σημαντικό πρόβλημα), «**το περίπλοκο φορολογικό σύστημα**» (με αντίστοιχο ποσοστό 92,1%) και η «**ασάφεια στις κυβερνητικές πολιτικές που αφορούν στις επιχειρήσεις**» (90,7%) αποτελούν τα κυριότερα προβλήματα επιχειρηματικότητας που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες επιχειρηματίες / ανώτατα στελέχη στην Ελλάδα (πίνακας 8).

Από την άλλη πλευρά, «*η οικογενειοκρατία και οι παραδοσιακές αντιλήψεις διοίκησης*» δεν αξιολογήθηκε ως ιδιαίτερα σημαντικό πρόβλημα επιχειρηματικότητας από την πλειοψηφία των γυναικών του δείγματος.

Προβλήματα	Βαθμός Σημαντικότητας				
	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ
Υπερβολική γραφειοκρατία / κανονισμοί	0,0%	0,0%	7,8%	35,1%	57,1%
Περίπλοκο φορολογικό σύστημα	0,0%	1,3%	6,6%	28,9%	63,2%
Ασάφεια στις κυβερνητικές πολιτικές που αφορούν στις επιχειρήσεις	0,0%	1,3%	7,9%	28,9%	61,9%
Μη ικανοποιητική υποστήριξη από το κράτος	2,6%	1,3%	6,6%	28,9%	60,6%
Οικονομική ύφεση	0,0%	2,6%	14,5%	35,5%	47,4%
Περιορισμοί στις συνδιαλλαγές με το εξωτερικό (όπως μείωση πιστώσεων κλπ.)	1,3%	9,2%	21,1%	28,9%	39,5%
Έντονος ανταγωνισμός	0,0%	2,7%	32,9%	45,2%	19,2%
Καθυστερήσεις πληρωμών - Επισφάλειες	1,3%	16,0%	22,7%	32,0%	28,0%
Δυσκολία πρόσβασης στη χρηματοδότηση	13,4%	9,3%	33,3%	25,3%	18,7%
Οικογενειοκρατία - Παραδοσιακές αντιλήψεις Διοίκησης	55,0%	0,0%	15,0%	10,0%	20,0%

Ανασταλτικοί Παράγοντες στην Επαγγελματική Ενασχόληση των Γυναικών Επιχειρηματιών/Ανώτατων Στελεχών

Η «*δημιουργία άγχους και στρες*» ήταν ο μόνος παράγοντας που αξιολογήθηκε από την πλειοψηφία των γυναικών (59,2%) ως «πολύ» ή «πάρα πολύ» σημαντικό εμπόδιο που καλούνται να υπερκεράσουν, προκειμένου να ασκήσουν απρόσκοπτα τις καθημερινές δραστηριότητές τους (πίνακας 9). Ακολούθησαν με χαμηλότερα ποσοστά «ο περιορισμένος χρόνος για την οικογένεια» (αντίστοιχο ποσοστό 42,2%) και ο «υπερβολικός χρόνος εργασίας / ευθύνες» (37,7%).

Ενδιαφέρον εύρημα αποτελεί το γεγονός ότι «*τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις για το ρόλο και τις ικανότητες της γυναίκας*» φαίνεται ότι μάλλον έχουν εξαλειφθεί στο σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 80% των γυναικών του δείγματος δήλωσε ότι δεν θεωρεί «πολύ» ή «πάρα πολύ» σημαντικό εμπόδιο τις συγκεκριμένες αντιλήψεις.

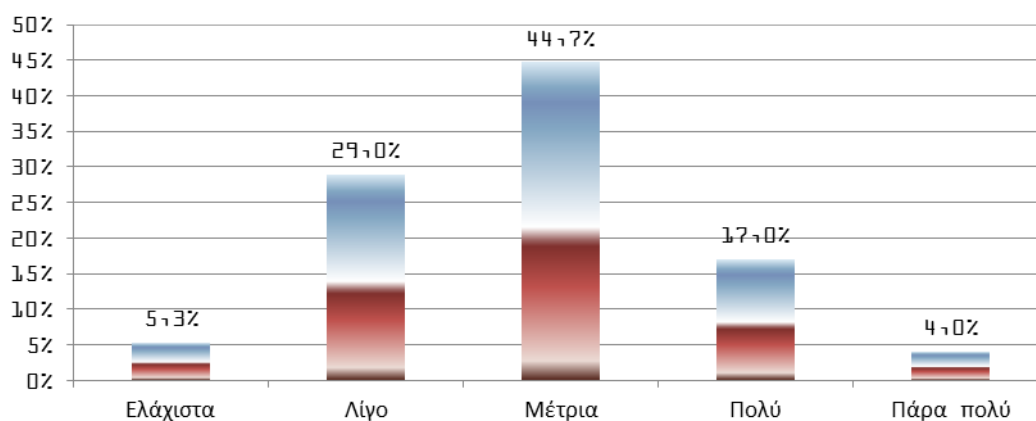
Ανασταλτικοί Παράγοντες	Βαθμός Σημαντικότητας				
	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα Πολύ
Δημιουργία άγχους και στρες	0,0%	14,5%	26,3%	35,5%	23,7%
Περιορισμένος χρόνος για την οικογένεια	3,9%	11,8%	42,1%	28,9%	13,3%
Υπερβολικός χρόνος εργασίας / ευθύνες	7,8%	18,2%	36,4%	26,0%	11,7%
Φόβος για το ρίσκο ή την αποτυχία	12,0%	26,7%	33,3%	20,0%	8,0%
Στερεότυπα και προκαταλήψεις για το ρόλο και τις ικανότητες της γυναίκας	33,3%	24,0%	22,7%	14,7%	5,3%
Μη εφαρμογή των εκπαιδευτικών σας γνώσεων και δεξιοτήτων	32,9%	40,8%	21,1%	5,3%	0,0%

Βαθμός Ανάπτυξης Γυναικείας Επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα

Η σχετική πλειοψηφία των γυναικών που συμμετείχαν στην έρευνα (44,7%) θεωρεί ότι ο βαθμός ανάπτυξης της γυναικείας επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα κυμαίνεται σε μέτρια επίπεδα (διάγραμμα 5). Ωστόσο, το 21,0% του δείγματος θεωρεί ότι η γυναικεία επιχειρηματικότητα έχει αναπτυχθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό.

Από τα παραπάνω επιβεβαιώνεται ότι σαφώς υπάρχουν ακόμη σημαντικά περιθώρια διεύρυνσης και ανάπτυξης της γυναικείας επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 5. Βαθμός ανάπτυξης γυναικείας επιχειρηματικότητας και σταδιοδρομίας γυναικών σε ανώτατες διοικητικές/διευθυντικές θέσεις στην Ελλάδα

Εκτίμηση Εξέλιξης Κύκλου Εργασιών 2015-2016 και Βασικές Προτεραιότητες των Εταιρειών την επόμενη τριετία

Όπως προκύπτει από τα δεδομένα του διαγράμματος 6, το **50,7%** του δείγματος εκτιμά ότι ο κύκλος εργασιών (συνολικές πωλήσεις) θα παρουσιάσει **αύξηση** το 2015 σε σχέση με το 2014. Αντίθετα, **μείωση** στο «τζίρο» των εταιρειών τους για το 2015 δήλωσε το 24,0% του δείγματος, ενώ στασιμότητα το υπόλοιπο 25,3%.

Όσον αφορά τις εταιρείες που δήλωσαν αύξηση των πωλήσεών τους το 2015/14, στο 27,8% αυτών η αύξηση κυμαίνεται μεταξύ 5%-10%.

Παρά τη δύσκολη οικονομική συγκυρία και τη σχετική αβεβαιότητα για το μέλλον της εγχώριας οικονομίας, **οι γυναίκες επιχειρηματίες/ ανώτατα στελέχη παρουσιάζονται αισιόδοξες για την πορεία των πωλήσεων των εταιρειών τους και για το 2016**. Ειδικότερα, δυο στις τρεις γυναίκες (66,7%) προβλέπουν **αύξηση πωλήσεων** το 2016. Αντίθετα, μόλις το 8,0% των γυναικών του δείγματος προβλέπουν μείωση του κύκλου εργασιών της εταιρείας τους το επόμενο έτος. Εντούτοις, στην αντίστοιχη περυσινή έρευνα, η εκτίμηση των γυναικών επιχειρηματιών/ ανώτατων στελεχών ανερχόταν σε 80% αύξηση, δείγμα του ότι φέτος παρουσιάζονται πιο συγκρατημένες σε σχέση με πέρυσι.

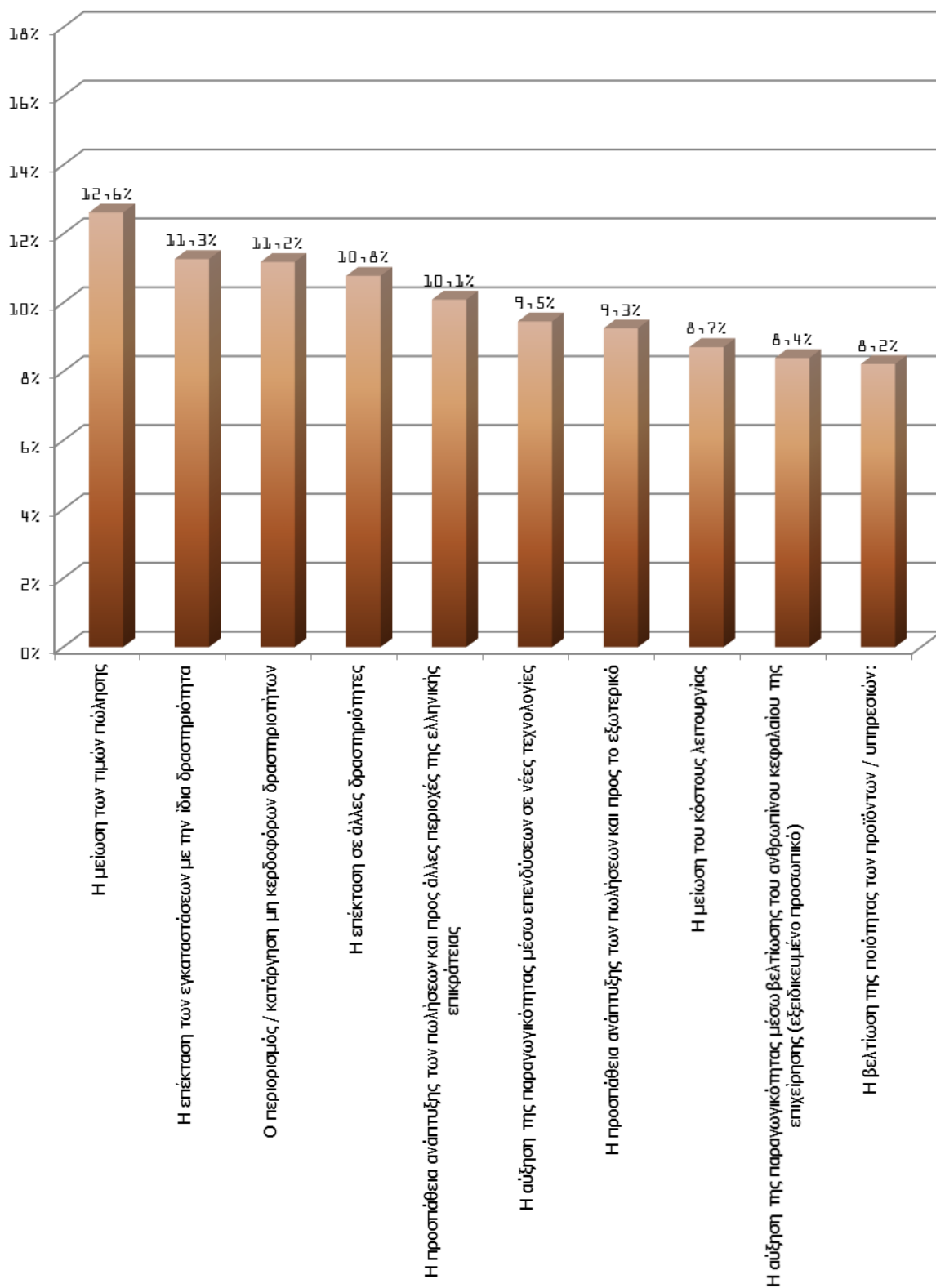
Οι **βασικές προτεραιότητες** των εταιρειών της έρευνας για την επόμενη τριετία, δεδομένης και της υφιστάμενης οικονομικής ύφεσης είναι οι εξής:

1. Η μείωση των τιμών πώλησης
2. Η επέκταση των εγκαταστάσεων με την ίδια δραστηριότητα και
3. Ο περιορισμός / κατάργηση μη κερδοφόρων δραστηριοτήτων

Οι προαναφερθείσες προτεραιότητες αποτελούν τους βασικότερους πυλώνες στους οποίους θα στηριχθούν οι γυναίκες επιχειρηματίες/ ανώτατα στελέχη, προκειμένου οι εταιρείες τους να διατηρήσουν ή/και να ενισχύσουν τη θέση τους στην αγορά, να εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητά τους και να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους.

Διάγραμμα 7. Οι βασικές προτεραιότητες της εταιρείας σας κατά την επόμενη τριετία

Σημείωση: Τα αποτελέσματα προκύπτουν με σταθμισμένο υπολογισμό. Για την εξαγωγή της τελικής κατάταξης των προτεραιοτήτων (1-10) λαμβάνονται υπόψη όλες οι σειρές προτιμήσεων των γυναικών του δείγματος, δίδοντας διαφορετική στάθμιση ανάλογα με τη θέση κατάταξης κάθε επιλογής τους. Τα ποσοστά αθροίζουν στο 100%.

Συμπεράσματα Πρωτογενούς Έρευνας

Τα κυριότερα ευρήματα και συμπεράσματα που προκύπτουν από την προαναφερόμενη πρωτογενή έρευνα συνοψίζονται στα εξής:

- ✚ Η μέση γυναίκα επιχειρηματίας/ανώτατο στέλεχος που συμμετείχε στην έρευνα έχει υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, βρίσκεται στην ηλικία μεταξύ 40-59 ετών και έχει οικογένεια (σύζυγο και παιδιά).
- ✚ Σχεδόν επτά (7) στις δέκα (10) γυναίκες, εκτός από τη διευθυντική/διοικητική τους θέση, **συνδέονται και μετοχικά με την εταιρεία τους.**
- ✚ Προκειμένου να ανταποκριθούν στις αυξημένες υποχρεώσεις τους, αλλά και να επιτύχουν τις φιλοδοξίες τους για σταδιοδρομία σε ανώτατο επίπεδο, οι γυναίκες επιχειρηματίες **εργάζονται σκληρά**, καθώς το **58,6%** αυτών απασχολείται κατά μέσο όρο **άνω των 51 ωρών/εβδομάδα**, ήτοι περισσότερο από 10 ώρες σε ημερήσια βάση. Ως αποτέλεσμα, περιορίζεται ο χρόνος που αφιερώνουν στις οικογενειακές τους υποχρεώσεις. Επιπλέον, η **δημιουργία άγχους και στρες** θεωρείται ο κυριότερος ανασταλτικός παράγοντας στην επαγγελματική τους ενασχόληση.
- ✚ Η **καριέρα** βρίσκεται «πολύ» ή «πάρα πολύ» υψηλά στις προτεραιότητες της συντριπτικής πλειοψηφίας των γυναικών που βρίσκονται στο ανώτατο management (σε ποσοστό **97,6%** του δείγματος).
- ✚ Το **92,7%** των γυναικών δηλώνουν «πολύ» ή «πάρα πολύ» **ικανοποιημένες** από την έως τώρα **επαγγελματική τους εξέλιξη**. Ωστόσο, το παραπάνω γεγονός δεν εξαντλεί τις φιλοδοξίες και τους στόχους τους, δεδομένου ότι το **59,7%** αυτών εκτιμούν ότι θα έχουν **διευρύνει τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες την επόμενη πενταετία**.
- ✚ Τα **κίνητρα** που οδηγούν τις γυναίκες να ασχοληθούν με την επιχειρηματικότητα και τη καριέρα σε ανώτατο επίπεδο είναι κυρίως η **προσωπική ικανοποίηση και ανάπτυξη** (το **93,4%** του δείγματος το αξιολόγησε ως «πολύ» ή «πάρα πολύ» σημαντικό κίνητρο), καθώς και η **δυνατότητα να λαμβάνουν αποφάσεις και να καινοτομούν** (92,2% του δείγματος).

- ✚ Η σχετική πλειοψηφία των ερωτηθεισών (**44,7%**) θεωρεί ότι η **γυναικεία επιχειρηματικότητα** και η σταδιοδρομία των γυναικών σε ανώτατες διοικητικές/διευθυντικές θέσεις έχει αναπτυχθεί σε **μέτριο βαθμό** στην Ελλάδα.
- ✚ Το **92,2%** των ερωτηθεισών της έρευνας αξιολόγησε την **«υπερβολική γραφειοκρατία»** ως «πολύ» ή «πάρα πολύ» σημαντικό πρόβλημα επιχειρηματικότητας που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες επιχειρηματίες/διευθυντικά στελέχη στην Ελλάδα. Ακολούθησαν «το περίπλοκο φορολογικό σύστημα» (με αντίστοιχο ποσοστό 92,1%) και «η ασάφεια στις κυβερνητικές πολιτικές που αφορούν στις επιχειρήσεις» (90,7%).
- ✚ Παρά την τρέχουσα αρνητική οικονομική συγκυρία, το **50,7%** των γυναικών του δείγματος εκτιμούν ότι οι εταιρείες που διευθύνουν θα παρουσιάσουν **αύξηση του κύκλου εργασιών το 2015** σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Μάλιστα, οι γυναίκες της έρευνας εμφανίζονται **ιδιαίτερα αισιόδοξες για την πορεία των πωλήσεών τους και το 2016**, καθώς περίπου δυο στις τρεις προβλέπουν αύξηση.
- ✚ Τέλος, οι **βασικοί άξονες της επιχειρηματικής στρατηγικής** που θα ακολουθήσουν οι γυναίκες της έρευνας κατά την επόμενη τριετία, προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα και να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα των εταιρειών που διευθύνουν, αφορούν σε ενέργειες για την **μείωση των τιμών πώλησης, την επέκταση των εγκαταστάσεων με την ίδια δραστηριότητα και τον περιορισμό / κατάργηση των μη κερδοφόρων δραστηριοτήτων**.